

AUDYCJE MUZYCZNE – Temat: Muzyka baroku – Antonio Vivaldi.

Na podstawie filmu: <https://www.youtube.com/watch?v=cg8wJxyFmt8>
uzupełnij:

ANTONIO VIVALDI lata życia .....

- ze względu na kolor włosów oraz przyjęte święcenia duchowne – nazywany był „r.....k.....”

♫ **Dixit Dominus RV 594**

skrót RV oznacza .....

- formy muzyczne, które tworzył: s....., s....., k....., o.....
- teatr, dla którego napisał ok. 100 oper to T..... A.....
- „La quattro stagioni” oznacza po polsku „Cz..... p..... r.....” jest to cykl czterech koncertów na s.....
- pod koniec życia przeprowadził się do W.....
- do jego twórczości nawiązywał J.S. B.....
- główny instrument s.....
- jego twórczość została na nowo odkryta w latach 20-tych ..... wieku

Wysłuchaj najbardziej znanego cyklu koncertów skrzypcowych (wybrane fragmenty):

<https://www.youtube.com/watch?v=d2XM1EMzaWs>

♫ **Cztery pory roku**

Wiosna

Pierwszy koncert - "Wiosna" - utrzymany jest w radosnej tonacji E-dur. Pierwszą część - Allegro - otwiera instrumentalne tutti. W licznych trylach solowych instrumentów wyraźnie słycać śpiew ptaków ogłaszających nadejście wiosny. Również szum wody i wiatru oddane są w muzyce - poprzez szesnastkowe pochody w skrzypcach. Środkową część Allegra stanowi epizod burzy - oddanej przez gwałtowne tremolo smyczków - po której powraca radosny nastrój. Część druga - Largo - utrzymana jest w formie pieśni. Oczywiście wyobraźni widzimy wypoczywającego pasterza, któremu towarzyszy pies (można go usłyszeć w "szczekającej" partii altówki). Część trzecia to taniec wiejski - tu dla jego podkreślenia kompozytor użył instrumentów dętych naśladowujących dźwięki instrumentów ludowych.

Lato

Drugi koncert cyklu - "Lato" - utrzymany jest w tonacji g-moll. Część pierwsza - Allegro - zbudowana jest podobnie jak Allegro pierwszego koncertu. I tutaj słyszymy odgłosy ptaków - kukulek, turkawek, szczygła - lecz to wszystko odbywa się w dusznej atmosferze upalnego letniego dnia. I tym razem zrywa się wiatr, nadciąga burza. Wśród grzmotów słyszymy płac przerażonego dziecka - to solowe skrzypce grają żalostną melodię. W tym koncercie jednak po burzy nie mamy powrotu do pogodnego nastroju. Część druga maluje obraz zmęczonych wieśniaków, którym dokuczają muchy i inne insekty zobrazowane poprzez solową melodię skrzypiec graną na tle punktowanych grup szesnastkowych. Potem znów zaczynają gromadzić się ciężkie chmury - obrazują je szybko powtarzane w smyczkach szesnastki. W części trzeciej następuje gradobicie, które niszczy zboże i kukurydzę. Ten złowrogi nastrój utrzymany przez cały ten koncert osiągnął Vivaldi poprzez często stosowane tremolo, bardzo szybkie pochody gamowe i pasażowe, powtarzane trójdźwięki rozłożone, wzburzone figury w niskich rejestrach oraz bardzo wirtuozowskie frazy solisty.

Jesień

"Jesień" to trzeci koncert cyklu, utrzymany w tonacji F-dur. Część pierwsza - Allegro - to obraz chłopskiej zabawy połączonej z tańcami. Wieśniacy cieszą się z ukończonych zbiorów. Część ta posiada dwa solowe epizody, w których kompozytor zobrazował tych, którzy wypili zbyt dużo. Ich ruchy są wyrażone poprzez akordy rozłożone na trzy oktawy, bardzo szybkie przebiegi, grupy triol szesnastkowych. Potem solo skrzypiec staje się coraz wolniejsze, aż w końcu wygasa - pijani zasypiają. Druga część tego koncertu - Adagio molto - nosi tytuł "sen pijanych". Jest to nastrojowy pejzaż, pozbawiony elementów ilustracyjnych, tak charakterystycznych dla całego cyklu. Część trzecią - finał - rozpoczynają myśliwskie fanfary. Jest to bowiem scena polowania. Kolejne jego etapy zaznaczone są poprzez sola skrzypcowe poprzedzielane ritornellem, które na końcu powraca w tanecznym rytmie stanowiąc zwieńczenie tego koncertu.

Zima

Czwarty z kolei koncert - "Zima" - podobnie jak "Lato" utrzymany jest w tonacji molowej, tym razem w f-moll.

Pierwsza część - Allegro ma non troppo - ma budowę ritornella. Nieustanne staccato w smyczkach oraz tryle solisty są obrazem trzaskającego mrozu i powracają z każdym ritornellem. Epizody zaś wykonywane są przez solistę i przedstawiają przejmujący wiatr, ludzi ogrzewających się przytupywaniem, oraz szczękaniem z zimna zębami wyrażone poprzez nachodzące na siebie różne wartości rytmiczne - od ósemek do trzydziestodwojek - wykonywane przez różne instrumenty. Część druga - Largo - przynosi łagodny, ciepły klimat domowego zacisza. W solowych skrzypkach pojawia się śpiewna melodia symbolizująca długi wieczór przy kominku podczas gdy na dworze pada śnieg. Trzecia część - Allegro - obrazuje łyżwiarza, który kreśli na lodzie kunsztowne figury. W drugim ogniwie tej części słychać pojedynkę dwóch wiatrów - ciepłego sirocco i mroźnego boreasza, który zwiastuje niedługo nadejście wiosny...

